

ज्ञजलपा वाऱ्वा

JWOJALAPA WEEKLY

दँ ७ ल्याः ४० (पूर्णङ्क १४२) ने. सं. ११३७ तछलागा तृतीया आइतवाः २०७४ जेठ १३ गते आइतवार (May- 28, 2017)

मू ८।- पृष्ठ ६

देउवा याकःचा उम्मेदवार जुइगु संभावना

अन्ततः सरकारया निर्णय फाता पुइका जूसां स्वंगू दलया शीर्ष नेतात सहमति

प्रमुख स्वंगू राजनीतिक दलया शीर्ष नेतात ता ई लिपा हाकनं छप्पं जूगु दु । थुगुसी छप्पं जूगु अले सहमति जूगु धइगु सत्तारुह दल माओवादी केन्द्र व नेपाली कांग्रेस जनजाति, थारु व मधेसीया माग यात सम्बोधन यायेगु धकाः सरकारं निर्णय याःगुयात फाता पुइका हे सहमति याःगु खः ।

मधेसी व थारु समुदायया माग कथं धकाः स्थानीय निकायया ल्याः थप यायेगु धकाः सरकारं याःगु निर्णय, कैलालीया काण्डयात राजनीतिक घटनाया रुपय् मान्यता बिइगु धकाः मुद्दायात खारेज यायेगु धकाः याःगु निर्णययात फातापुइकेगु नाप नापं महाअभियोगया प्रस्ताव तर्क लित कायेत सरकारपक्ष पार्टीत तयार जुइवं अन्ततः स्वंगू दलया शीर्ष नेतातयगु दथुइ सहमति जूगु खःसा संसद तर्क सुचारु जूगु दु । उर्कि आः निगूगु चरणया चुनाव आः कथं पुलांगु हे स्थानीय तह कथं याइगु जूगु दु ।

प्रधानन्यायाधीश सुशीला कार्कीयात तयातःगु महाअभियोग प्रस्ताव लित कायेत सत्तारुह दल सहमत जुगु दु । शनिवाः सिंहदरवारय् कांग्रेस, एमाले व माओवादी केन्द्रया शिर्ष नेतातयगुः दथुई जुगु बैठकय् महाअभियोग लित कायेगु सहमति जुगु खः । वंगु वैशाख १७ गते कांग्रेस व एकिकृत माओवादीया याना न्यय्छम्ह सांसदपिंन्सं प्रधानमन्त्र्यायाधीश कार्कीविरुद्ध महाअभियोग प्रस्ताव

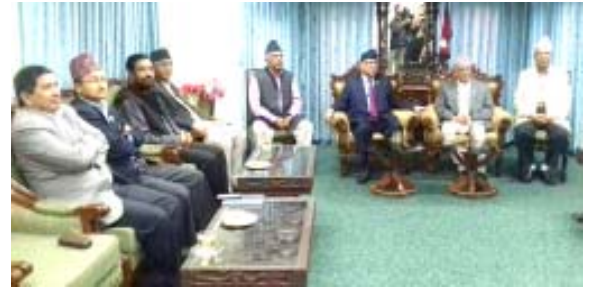
समाचार विश्लेषण

श्रीकृष्ण महर्जन

दर्ता याःगु खः । तर सर्वोच्च अदालतं अन्तरिम आदेश जारीयासं कार्कीया पुर्नवाहली याःगु खः ।

एमाले धाःसा ताःईनिसं महाअभियोग प्रस्ताव लित कायेमाःगु माग याना वयाच्वंगु खः । स्वंगू दलया बैठकं न्हापांगु चरणया स्थानीय निर्वाचनया भोलय् जुगु धाँधलीया विषययात कया छानविन यायेत नं संसदीय समिति गठन यायेगु सहमति जुगु खः । एमालेया माग कथं संसदीय समिति गठन यायेत कांग्रेस व माओवादी केन्द्र सहमति जुगुलिं संसद न्ह्याकेत एमाले नं सहमत जुगु खः । स्थानीय तहया ल्याः थप यायेगु विषयलय् सर्वोच्च अदालतं अन्तरिम आदेश जुइ धुंक्कुलिं उकिया विवाद यायेगु आवश्यक मदुगु निष्कर्ष नं बैठकं पिकाःगु खः ।

थुगु कथं स्वल धाःसा अन्ततः माओवादी केन्द्र व कांग्रेस एमालेया फुक्क कथंया माग पुरा यायेत तयार जूगु खने दु । थुकिया अर्थ आः हाकनं स्वंगू हे दल जाना सहमतीया सरकार दयेकीगु अले आःया सरकारया नेतृत्व कांग्रेसया सभापति शेर

बहादुर देउवायात बिइगु संभावना अप्वया वःगु दु । न्हापानिसंया राजनीतिक घटनाक्रमयात स्वल धाःसा अन्तत स्वंगू दलया शीर्ष नेतात अन्तिम इलय् वया छप्पं जुया वनेत तयार जुइगु घटना नं आः कांग्रेसया नेतृत्वया सरकार दयेके बिइगु न्हूगु कथंया कुतः जुइगु अले एमाले प्रधानमन्त्रीया उम्मेदवार तर्क मबिउसे वनीगु संभावना अप्वया वःगु दु ।

निगूगु चरणया निर्वाचन स्थानीय तहया चुनाव याये न्हयः संविधान संशोधनया ज्या मयायेगु नापं थवं थवय् छप्पं जुया वनेगु नितिं स्वंगू दलया शीर्ष नेतात तयार जुयादीगु खः । अथे राष्ट्रिय जनता पार्टीयात नं चुनावय् हयेगु नितिं नं स्वंगू दलया शीर्ष नेतातयूसं अन्तिम इलय् तक नं याइगु जूगु दु ।

इनाप

ज्यापु समुदायया प्रतिस्थित व्यक्तित्वतयगु सफू पिकायगु नितिं क्वय् न्हयथनाकथंया विधाय् दुध्याःपिं व्यक्तिपिंसं थःशःगु बायोदाता (C.V) इलय् हे बियादीत इनाप यानाच्वना ।

१. मन्त्री, २. समासद ३. राजदूत, वाणिज्यदुत, कन्सुलर, ४. पि.एच.डि.डाक्टर ५. एम.बि.बि.एस डाक्टर, बि.ई नर्सिग, डेन्टिस्ट, फर्मासेप्ट, ६. बि.ई. इन्जिनियर, ७. प्राध्यापक क) स्कूल (माष्टर डिग्री) ख) विश्वविद्यालय ग) चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट, लेखा परिक्षक (माष्टर डिग्री) ९. न्यायाधीश सिनियर अधिवक्ता, १०. पाइलट, ११. सेकेण्ड क्लास अफिसर, नेपाल सरकार व वित्तिय संघ संस्थानया क) जि.एम. ख) सि.ई.ओ, ग) सेकेण्ड क्लास अफिसर, १२. फाइन आर्ट, १३. कलाकार, १४. खेलाडी १५. उच्चपदय् च्वना समाजसेवा, १६. उच्चपदय् च्वनाः विभिन्न विधाय् ज्याय् धुंक्पिं

स्वापूया निति

नजरराम महर्जन

निखासी, न्हूबजाः, किपू-१०

फोन नं. ९८४१४०१०७७

नेपालभाषायात मान्यता बिउगुलिं

मेयर रमेश महर्जनयात सुभाय् देछाइगु

ज्वजलपा वाःपौ

किपू नगरपालिकाया मेयर पदय् निर्वाचित जुयादीम्ह रमेश महर्जनया अध्यक्षताय् नगरपालिकाया न्हापांगु बोर्ड बैठकं नेपालभाषायात नं नगर पालिकाय् कामकाजया भाषाया रुपय् मान्यता बिइगु निर्णय याःगुलिं किपूया नापं मेमेथाय् चर्चापिं नेवाःत नं तसकं लय्तायाच्वंगु दु । मेयर महर्जनं न्हापांगु निर्णय हे नेवाःतयगु भावना, नागरिकया अधिकारयात ध्यानय् तया यानादीगुलिं

वय्कःयात औपचारिक रुपं सुभाय् बिइगु ज्याभूवः यायेत्यंगु दु । किपू नगरया सचेत मनूतयूसं नीस्वंगु नागरिक सम्वाद केन्द्रपाखें औपचारिक रुपं हे मेयर रमेश महर्जनया भित्तुना देछायगु नाप सुभाय् देछायगु ज्याभूवः यायेत्यंगु दु । शनिवाः च्वंगु केन्द्रया मुँज्यां उगु कथंया निर्णय याःगु खः ।

आः मेयर रमेश महर्जनया उगु पलाःयात लसकुस यायेगु नापं वय्कलं याःगु निर्णययात कया सुभाय् देछायगु अले नगरपालिकाया उगु ज्यायात जनस्तरं गुगु कथं ग्वहालि यायेगु धइगु बारे सहलह व्याकेंत सोमवाः गणतन्त्र दिवसया दिनय् छगू तःजिगु मुँज्या च्वनेत्यंगु दु । केन्द्रया ग्वसालय् किपुलिइ भाषिक खलय् क्रियाशिल जुयादीपिं नापं नेपालभाषाप्रति मतिना यानादीपिं नापं थीथी

व्यक्तित्वपिनिगु उपस्थितिइ सहलह ब्याका रमेश महर्जनयात जनस्तरं सुभाय् देछायगु योजना दयेकेगु जुइ धकाः धाःगु दु । मेयर महर्जनयात जनस्तरपाखें मंकाः कथं हे सुभाय् देछायगु ज्याभूवः तयार यायेगु जुइ धाःगु दु । सोमवाः जुइगु तयारी मुँज्याय् सहभागी जुइत संचारकःमि, बुद्धिजीवी, भाषिक कार्यकर्तापिंसं सर्वसाधारण नागरिकतय् ग्वसाः खलकं इनाप याःगु दु ।

लुमकेवहःजू नागरिक सम्वाद केन्द्र किपूपाखें नागरिकतयगु हक अधिकारया सवालय् सचेत यायेगु नापं जनप्रतिनिधितय् जनताप्रति उत्तरदायीत्व यायेगु अले जनताया नितिं ज्या यायेत माःगु कथं तिवः बिइगु नितिं थीथी व्यक्तित्वपिं मुना स्थानीय तहया चुनाव न्हयःनिसं हे सहलह ब्याका वयाच्वंगु खः ।

ज्वजलपा वा:पौ

सल्लाहकार

श्रीकृष्ण महर्जन

प्रकाशक:

नजरराम महर्जन

सम्पादक

श्रीकृष्ण तण्डुकार

ले-आउट:

ज्वजलपा डेस्कटप

संवाददाता

भरत महर्जन, निरजमान सिंह

थाकू

प्रिन्ट स्काई, यें

ज्याकू: निखासी त्वा: किपू नपा-३

फोन ल्या: ४३३३००७, ९८४९४०९०७७

ई-मेल : jwojalapaweb@gmail.com

सम्पादकिय

निगूगु चरणया सन्दर्भ

वइगु जेठ ३१ गते निगूगु चरणया स्थानीय तहया चुनाव यायेगु धका: तयारी यानाच्वंगु दु । मुलुकया न्हयगू प्रदेश मध्ये प्यंगू प्रदेशया चुनाव निगूगु चरणया स्थानीय चुनाव यायेगु नितिं प्रमुख स्वंगू दल कांग्रेस, एमाले व माओवादी केन्द्रया शीर्ष नेतात तयार जुयादीगु दु । इमिसं गुगु नं हालतय् स्थानीय तहया निगूगु चरणया चुनाव याना त्व:तेगु कथंया तयारीया भूवल्य् स्वंगू दलया शीर्ष नेतातयगु दथुइ सहमति तकं जूगु दु । संसद संचालन यायेत, न्हूगु बजेट हयेत, न्हूगु सरकार गठन यायेत लैपु चायेकेगु अथे हे सरकारं निर्णय याये धुंकुगुयात तकं फाता पुइका वनेगु नितिं तयार जुया वंगु खनेदु ।

उकिया अर्थ आ:या अवस्थाय् असन्तुष्ट प्वंका वयाच्वं पिं आदिवासी जनजाति, मधेसी व थारुत न्ह्याक्व हे हा:सां, न्ह्याक्व: हे विरोध याना सतकय् क्वहां व:सां नं अन्तत: चुनाव याना हे त्व:तेगु संकेत ख: । आ:या अवस्थाय् छगू कथं मधेसवादी दलत कुचा कुचा जुयाच्वंगु जुया अवस्थाय् चुनाव याये फत धा:सा थ:पिन्त फाइदा जुइ धका: तायेका चुनाव यायेगु नितिं न्ह्या: वंगु खने दु ।

मधेसवादी दलत मध्ये धीथी मधेसी दलत दुथ्याका दयेकूगु राष्ट्रिय जनता पार्टी व संघीय समाजवादी फोरम नेपाल विभाजन जुया व्यागलं व्यागलं कथंया मोर्चाय् च्वना वनाच्वंगु जुया थ्व इलय् चुनाव यायेफत धा:सा मधेसीत त्याइमखु धका: तायेका गुगु नं हालतय् निगूगु चरणया स्थानीय तहया चुनाव यायेगु योजना ज्वना प्रमुख दलया नेतात न्ह्या:वंगु खने दु ।

गजल शौरभ शाक्यया

गजल-३१

छ मदयेकं जीवन, छु यायेगु गथे जि मन मच्चना सुइतं, धायेगु गथे जि । सर्गतय् नगू पिलि पिलि च्यानाच्वन मत:सिइन्, चिकं सायेगु गथे जि । सुइत गथे कनेगु, जिगु द्वं मखु धका: छ नापं मदयेक, स्वले गथे जायेगु जि । मिखालय् छ जक, लुयाच्वनि न्ह्यावलें छ मदयेक मतिनाय्, नायेगु गथे जि । च्वये सर्ग क्वय् पाता:, छं मस्यूगु मखु दथुइ भी निम्ह, नाप लायेगु गथे ।

स्थानीय चुनाव व नेवा: आन्दोलन

-नरेश विर शाक्य

नेपा:या गणतान्त्रिक संविधानकथंया न्हापांगु स्थानीय तहया निर्वाचनया न्हापांगु चरणया निर्वाचन क्वचाया: उकिया लिच्व: अन्तिम चरणय् पिदनीगु क्रमय् दु ।

समभवत: छन्हु निन्हया दुनेहे थुगु निर्वाचनया फुक्क निर्वाचन परिणाम पिदना: थ्व न्हापांगु चरणया निर्वाचन अति सफलकथं क्वचा:गु घोषणा नं जुइफु । वास्तव हे नं न्हापांगु चरणय् स्वंगू प्रदेश ३, ४ व ६ लय् क्वचा:गु स्थानीय तहया निर्वाचन छिटफुट घटना बाहेक शान्तिपूर्ण ढंगं हे क्वचा:गु खनेदु ।

आ: निगूगु चरणय् ल्यं दुगु प्यंगू प्रदेशय् निर्वाचनया तयारी न्ह्यानाच्वंगु दु । मूलत: थुकी मधेसी दलतय्सं संविधान संशोधनया खँ हयाच्वंगु दु । तर आ:या इलय् संविधान संशोधनया खँ भन भन तापाना वनाच्वंगु अनुमान याये फइ ।

थुकियात मधेसी दलतय्सं गुकथं काइ, स्वयेगु ल्यं हे दिन । न्हापांगु चरणया निर्वाचनय् जनताया अपार उत्साह खना: निगूगु चरणया निर्वाचन नं सफल हे जुइगु अनुमान सत्ता पक्षया राजनीतिक पार्टीतय्सं यानाच्वंगु खकेफइ ।

न्हापांगु चरणया निर्वाचनय् दकलय् अज्व: थसय् नेकपा एमालेया उम्मेदवार तय्सं त्याकूगु खने दुसा निगूगु थसय् नेपाली कांग्रेस खनेदु । अले स्वंगूगु थसय् माओवादी केन्द्र थ्यनाच्वंगु दु । थुगु निर्वाचनय् जनतां पत्या: यायेगु त्व:तूगु राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी खने दतसा जनतायात पत्या: याके मफुगु पार्टी संघीय समाजवादी फोरम व नयाँ शक्ति खने दत ।

वैकल्पिक राजनीतिक शक्तिया रुपय् दनेत कुत: यानाच्वंगु राजनीतिक पार्टीतय्सं परम्परागत राजनीतिक पार्टीतय्त हाथ्या बी मफुगु खनेदत । जनता आ: नं परम्परागत राजनीतिक पार्टीप्रति हे आशक्त खनेदत । अथे नं न्हूगु ख्वा:या आशां साभा पार्टी व विवेकशील पार्टीया उम्मेदवारतय्त नं न्हयथने बह जुइक हे मतदान या:गु खनेदत ।

खयत ला स्थानीय तहया निर्वाचन राष्ट्रियस्तर वा प्रादेशिक स्तरया निर्वाचन मखु, मात्र स्थानीय विकासया नितिं निर्वाचन ख: धका: धायेगु या:सा नेपा:या न्हूगु संविधानं थुकियात स्थानीय

फुक्कं हे घटना आ: नेवा:तय्सं सच्छिदं न्हयवंनिसें थ:पिनिगु भाषा, जाति व संस्कृतिया नितिं न्ह्याका वयाच्वंगु आन्दोलन गन थ्यन धयागु स्पष्ट चित्रण न्हयव्वयेत ता:ला:गु दु । भाषा, जातिया आन्दोलनय् नेतृत्व कयाच्वं पिं धका: धयात:पिं हे गुलित सफल जुइ फत धयागु न्हयस: ब्वलंगु दु । चुनाव लिपा थ्व आ: ख्वाउँगु दिमागं मन्यन यायेमा:गु क्वा:गु विषय ख: ।

सरकारया हे मान्यता व अधिकार बियात:गु कारणं थ्व नं कम महत्वपूर्ण मखु ।

स्थानीय सरकारया माध्यम बहुजातीय नेपालय् अनेककथंया हक अधिकार सुरक्षित यायेफइगु व अधिकार सम्पन्न जुया: स्वायत्तताया राज्य न्ह्याके फइगु विश्वास जुयाच्वंगु ख: ।

थ्वहे कारणं आ:या स्थानीय चुनावय् संघीयता पक्षधर व पहिचानवादी शक्तियात त्याका: स्थानीय सरकारय् प्रतिनिधित्व याकेमा:गु स: नं थ्व:गु ख: । तर आ:या निर्वाचन परिणामं एकल जातीय राज्यया हिमायती, परम्परावादी शक्ति हे सफल जूगु खनेदत ।

आ:या स्थानीय निर्वाचनया परिणामं विशेषकथं संघीयता पक्षधर व पहिचानवादी राज्य माग यानाच्वं पिं नेवा:तयगु ध्यान वनेमा:गु खनेदु ।

नेपालय् हरेक राजनीतिक परिवर्तनय् नं निर्णायक भूमिका म्हितागु दावी याइपिं नेवा: राजनीतिक कार्यकर्ता व भाषिक कार्यकर्ता आ:या निर्वाचनय् नं वहे पुलांगु राजनीतिक पार्टीप्रति हे आकर्षित जूवंगु वास्तविकता ख: ।

नेवा: राज्यया स्थापनाया नितिं लखौ मनूत स्थानीय दशरथ रंगशालाय् क्वकयागु धका: दावी यानाच्वं पिं नं निर्वाचनया इलय् धा:सा थ:पिनिगु फुक्क आन्दोलन व प्रतिवद्धतायात ल्व:मंका: उगु हे राजनीतिक पार्टीया टिकटं निर्वाचनय् कुहां वयेत तँछाडमछाड जूगु नं वास्तविकता ख: ।

निर्वाचन घोषणाया इलय् गैरन्यायिक सडक विस्तार पीडित छखेर सत्तारुढ राजनीतिक पार्टीया विरुद्ध रिले अनसन च्वनाच्वंगु ख:सा लिपा निर्वाचनय् उम्मेदवारी बीगु नितिं अनसन हे त्व:ता: उगु हे राजनीतिक पार्टीया नेतातयगु चाकरीइ वंगु नं वास्तविकता हे ख: । क्वचा:गु स्थानीय तहया निर्वाचनं जातीय राज्यया म्हास क्यना: नेवा:तयगु नेतृत्व यानागु धका: दावी यानाच्वं पिं ग्वाराग्वारा दायेकात:गु क्वा:लखं

म्ब:ल्हूगु बराबर जूगु वा:चायेकूगु दु जुइमा: ।

दकलय् न्हापां ला येंया मेयर पदय् प्यंगू न्यागू स्थापित राजनीतिक पार्टीतय्सं समर्थन याये धका: धालं नं नेवा: नेतृत्वया दावी यानाच्वं पिं सुं नं मनू न्हय:ने वयेगु आँट याये मफुत । नेवा:तयगु आन्दोलन गुखेर, थुकिं गुकथं कमजोर जुयावन धयागु खंया निगू स्वंगू दृश्यत थन न्हयव्वये फइ ।

भाषिक आन्दोलनया नेता पञ्चरत्न तुलाधरं नेवा:तयगु राष्ट्रिय संगठन नेवा: देय् दबूया अध्यक्षया अकर्मण्यताया कारणं नेवा: आन्दोलन कमजोर जुल धका: सार्वजनिक वक्तव्य बीमा:गु स्थिति थ्यन ।

नेवा:तयगु राष्ट्रिय संगठन नेवा: देय् दबूया खुक्क:गु अधिवेशन दांगय् क्वचायेकेगु भूवल्य् छगू सहमति जुया: दांगय् नेवा: पदाधिकारीपिं थ्यन, तर उगु सहमति अन कार्यान्वयन याये मफया: देय् दबूया संरक्षक मल्ल के सुन्दर क्वथां हे पिहां मवसे लिहां वये माल । आ:या स्थानीय निर्वाचनय् शताब्दीपुरुष सत्यमोहन जोशी व जनकवि दुर्गालाल श्रेष्ठं नेवा:तय्त आह्वान हे याना: नेवा: प्रतिनिधिकथं उम्मेदवारी बिउम्ह पवित्र वज्राचार्ययात मतदान यानादिसँ धका: इनाप यातं नं जमानत तकं वचे याये मफुगु स्थिति थ्यन ।

च्वय् न्हयथनागु फुक्कं हे घटना आ: नेवा:तय्सं सच्छिदं न्हयवंनिसें थ:पिनिगु भाषा, जाति व संस्कृतिया नितिं न्ह्याका वयाच्वंगु आन्दोलन गन थ्यन धयागु स्पष्ट चित्रण न्हयव्वयेत ता:ला:गु दु ।

भाषा, जातिया आन्दोलनय् नेतृत्व कयाच्वं पिं धका: धयात:पिं हे गुलित सफल जुइ फत धयागु न्हयस: ब्वलंगु दु । चुनाव लिपा थ्व आ: ख्वाउँगु दिमागं मन्यन यायेमा:गु क्वा:गु विषय ख: ।

साभार : नेपालभाषा टाइम्स

तछलागा दुतिया शुक्रवार प्रकाशित

कवि केशरी चित्तधर यात माल्यार्पण

नेपालभाषा परिषदं कविकेशरीलसैं साहित्य शिरोमणि चित्तधर हृदयया १११ क्व:गु बुर्दिया लुमन्तिइ बछलागा एकादसि सोमवा: यँया कालिमाटीइ पलिस्था यानात:गु भवाताय् वय्क:प्रति श्रद्धाया स्वां देछा:गु दु ।

कविकेशरीया पूर्णकदया भवाताय् स्वांमा: क्वखायेका: वय्क:यात लुमंकूगु ख: । ज्याभवलय् परिषदया दुज:पिं व नेपालभाषाया ख्य:या थीथी व्यक्तिकिं उपस्थित जूगु ख: ।

न:लि-लक्ष्मीदेवी साहित्य सिरपा: लल्हात

न:लि लक्ष्मीदेवी साहित्य सिरपा: ११३७ ज्याभव: शनिवा: त:जिक क्वचाल । न:लि साहित्य दबूया ग्वसालय् न:लि साहित्य दबूया भिगुक्व:गु साहित्य मुँज्या कथं जूगु उगु ज्याभवलय् प्रदिपरत्त शाक्य सभापति जुयादीगु ख:सा साहित्यकार भाजु सौरब शाक्य लसकुस यानादीगु ख: ।

ज्याभव:या दथ्वी निम्ह च्वमिपिं अमिता महर्जन लुँमिलाया गजल मुना सफू 'सम्बन्धया रंग' व रजनी श्रेष्ठया हाइकु मुना 'सुगन्ध यात्रा' सफूया विमोचन नं जूगु ख: । पितव्वज्या जूगु सफूया च्वमि मयजुपिन्सं थ:थ:गु नुग: खँ तयादीगु ख:सा मुक्तक व हाइकु नं व्वना न्यंकादीगु ख: । उगु हे ज्याभवलय् न:लि-लक्ष्मीदेवी साहित्य सिरपा:या नितिं नीस्वम्हेसिनं मुक्तक च्वया: व्वति का:गु ख: । थुगु मुक्तक धेंधेंबल्ला कासाय् व्वति का:पिन्सं थ:थ:गु मुक्तक वाचन या:गु ख:सा पाहाँ कथं वरिष्ठ पत्रकार पुष्करभक्त माथेमा, सौरब

शाक्य, दर्शनवीर शाक्य व शरण ज्यापुं मुक्तक न्यंकादीगु ख: । मुक्तकया समिक्षा साहित्यकार भाजु सुधिर ख्विं यानादीगु ख: । उत्कृष्ट मुक्तक च्वयादीपिं सुनिल बज्राचार्य, सुनिल अधिकारी, ज्ञानीराजा मानन्धरयात निद्र:-निद्र तका: व विमलप्रभा बज्राचार्य व रेखा शाक्ययात हपा: कथं द्रिछि-द्रिछि तका: न:लि-लक्ष्मीदेवी साहित्य सिरपा:या दाता प्रदिपरत्त शाक्यजुं ल:ल्हानादीगु ख:सा हना:पौ मूपाहाँ डा. पुष्पराज राजकर्णिकारं लल्हानादीगु ख: । च्वसापासाया कोथाय् शनिवा: जूगु सम्भवत: दकले न्हापांगु मुक्तक धेंधेंबल्ला कासा थ्वहे जुइमा धका: ग्वसा: खलकं दावी या:गु दु । डा. पुष्पराज राजकर्णिकार, प्रदिपरत्त शाक्य, नरेशवीर शाक्य थ:थ:गु नुग:खँ तयादीगु उगु ज्याभवलय् साहित्यकार बट्टी वेदनां सुभाय् न्वचू वियादीगु ख: । ज्याभव: साहित्यकार एवं सञ्चारक:मि मयजु मीना बज्राचार्य न्त्याकादीगु ख: ।

किपू व वुंगच:या स्वापूया नमुना:

जेठ ११ गते विहिवा: हेलागुजि लं अर्थात भोटो क्यनीगु ज्याउला जात्राया दिनय् किपूया इताछें-हवाकंचा दापा खल:पाखें किपूया इताछेंया फल्वा क्वय् च्वना करुणामय्या म्ये हालेगु ज्या या:गु दु । किपूमितय्सं जात्रा कथं नालीगु थुगु कथं प्वाकलं अर्थात भोटो जात्राया दिनय् दापा थायेगु ज्या यानावयाच्वंगुलिं किपू नापा वुंगच:या स्वापू दुगु नापं दापा खल: नं तसकं पुलांगु ख: धका: पुष्टि यायेगु ज्या जुयाच्वंगु दु ।

किपू नगरपालिका वडा नं. ८ व ९ या सिमाना ला:गु टाउनप्लानिग्य नगरपालिकां ठेकेदार मार्फत चिखु खुसि आ: धल खुसी परिणत जूगु ध:यात त्वपुइकथं ध:या द:ने ६ मिटर त:ब्या:या स्लायव धलान याना ह:गु दु ।

धलान त:फि हे दु । डण्डीनं बल्लागु हे तयात:गु दु । चिखु खुसी ध:खुसी परिणत जुया: अन जवंखवं च्वपिं मनुतयत तसकं हे नवया: सास: ल्हायत हे थाकुया च्वंगु अवस्थाय् थ्व ध: त्वपुइगु

किपू टाउनप्लानिग्य ध: त्वपुया: धलान यानाच्वंगु

धलान या:बलय् तसकं लय्ता:गु दु । थुकिया नाप नापं स्थानीयवासीत चिन्तित नं जूगु दु । व छाया:धा:सा ध: त्व:पुइ न्त्य: ध: छक: बांलाक सफा या:गु जूसा अझ बांलाइगु । धलय् च्वंगु फोहर भतिचा हे लिमकासे द:ने धलान यानाहल । धलान याना ह:थाय् फोहर लिकायत गुगु प्वा: मा:गु ख: व प्वा: नं त:गु खनेमदु । कन्हय् ध: भयविद्या बलधा:सा छु यायेगु धैगु चिन्तां स्थानीयवासीतय्त पिरय् यानाच्वंगु दु ।

उकिं अजतक फुक्कं दय्के सिमध:नि । आ: मेथाय् दय्केबलय् न्हापा धलय्च्वंगु फोहर लिकया: सफा यानाजक द:ने धलान यायेत इनाप या:गु दु । ध:त्वपुया ६ मिटर त:ब्याला दय्कल । लिपा थ्व थाययात छु कि प्रयोग याइ धैगु नं न्त्यस: व्वलनाच्वंगु दु । थौंकन्हय् अन लय् बस दिकेगु थाय् याना त:गुलिं अन छेंदुपिनि वनेत हे तसकं थाकुया च्वंगु दु ।

थुगु त्व:पुया ह:गु धलय् बस पार्क याइगु थाय् जकं दय्कीगु ख:ला धका: आशंका प्वंका: च्वंगु दु । मनुत च्वनीगु बस्ति दुने बस पार्क यायेगु पाय्छि मजू । उकिया विरोधला स्थानीय मनुतसैं

यैं महानगरपालिकाय्

वडाध्यक्षय् ज्यापु समुदायया बाहुल्यता

वंगु वैशाख ३१ गते क्वचा:गु स्थानीय तहया चुनावय् यैं महानगर पालिकाया ३२ गू वडाय् वडाध्यक्षय् ज्यापु समुदायया बाहुल्यता दूगु खनेदु । ३२ गू वडाया वडामध्ये न्यागू जक वडाया मतगणना ल्यं दनिसा आ:तक क्वचा:गु वडाय् ज्यापु समुदायपाखें ८ म्ह वडाध्यक्षय् त्या:गु दु ।

थथे त्या:पिं थुकथं दु -

वडा ल्या: ५ य् रमेश डंगोल

वडा ल्या: ७ य् शुद्ध डंगोल

वडा ल्या: ८ य् दिनेश सिंह

वडा ल्या: १२ य् विकास डंगोल

वडा ल्या: १५ य् ईश्वरमान डंगोल

वडा ल्या: १८ य् न्हुच्छेकाजी महर्जन

वडा ल्या: २२ य् चिनिकाजी महर्जन

वडा ल्या: २३ य् मचाराजा महर्जन

अथेहे, यैं महानगरपालिकाय् श्रेष्ठ थरयापि आ:तक त्या:पिं थुकथं दु -

वडा ल्या: १ य् भरतलाल श्रेष्ठ

वडा ल्या: २ स राजेन्द्र श्रेष्ठ

वडा ल्या: १९ य् शशिलाल श्रेष्ठ

वडा ल्या: २४ य् बालकृष्ण श्रेष्ठ

अथेहे, शाक्य वज्राचार्य स्वम्ह त्या:गु दु ।

वडा ल्या: २१ य् उदय चुडामणि वज्राचार्य

वडा ल्या: २५ य् निलकाजी शाक्य

वडा ल्या: २७ य् चिनियाँमान वज्राचार्य

अथेहे, मेमेगु नेवा: जातिपिं त्या:गु दु -

वडा ल्या: ११ य् हिरालाल तण्डुकार

वडा ल्या: २८ य् भाईराम खड्गी

अथेहे, सायिम समुदायलय् स्वम्ह त्या:गु दु -

वडा ल्या: १३ य् ध्रुवनारायण मानन्धर

वडा ल्या: १७ य् नवीन मानन्धर

वडा ल्या: २० य् राजेन्द्र मानन्धर

गैर नेवा: दुने आ:तक वडाध्यक्षय् ८ म्ह त्या:पिं थुकथं दु -

वडा ल्या: ३ य् दिपक केसी

वडा ल्या: ४ य् मोहनबहादुर विष्ट

वडा ल्या: ६ स दिपेन्द्र लामा

वडा ल्या: २६ य् खेम तिवारी

वडा ल्या: २९ य् कुश ढकाल

वडा ल्या: ३० य् दलबहादुर कार्की

वडा ल्या: ३१ य् नारायणप्रसाद भण्डारी

वडा ल्या: ३२ य् नवराज पराजुली

कयैं महानगरपालिकाया स्वंगू वडा ९, १० व १६ वडाया मतगणनाया लिच्व: जक वयेत्यंनि ।

वा लख छ्वालिप्वा: च्याका बंगद्य:यात लँस्व:वनीगु चलन

श्रीकृष्ण महर्जन

स्वनिग:या आदिवासी नेवा:तयगु जीवन्त नापं अमूर्त संस्कृति अले दक्ले ता: हाक:गु जात्रा कथं नालात:गु बंगद्य:या रथ जात्रा ख: । थीथी समुदायपाखें थीथी नामं पूजा आजा याना वयाच्वंगु बंगद्य: ख: । नेवा:तयसं बंगद्य: नाप नापं लोकनाथ नं धायेगु याना वयाच्वंगु दु । अथे हे वैद्वमार्गीतयसं लोकेश्वर, अवलोकितेश्वर, पद्मपाणी, धया वयाच्वंगु दु । उगु हे कथं हिन्दू धर्मात्मवीतयसं रातो मच्छिन्द्र नाथ धायेगु याना वयाच्वंगु दु । शैवतयसं (नाथ सम्प्रदाय) मच्छिन्द्रन् धायेगु याना वयाच्वंगु दु । उगु हे कथं वैष्णवी सम्प्रदायपाखें विरन्चीनारायण द्य: नं धायेगु याना वयाच्वंगु दु । बंगद्य:यात सहकालया द्य:, वर्षाया द्य: नापं अन्नया द्य: नं धायेगु याना वयाच्वंगु दु । थीथी धर्मात्मवी व सम्प्रदायपाखें थ:थ:गु कथं बंगद्य:यात व्याख्या याना वयाच्वंगु दु अले सकलसिनं थ:पनिगु द्य: कथं नाला वयाच्वंगु दु । अथे थीथी समुदायपाखें थ:थ:गु कथं हना वयाच्वंगु दुसां नेवा:तयसं विशेष महत्व विद्या वयाच्वंगु खने दु । स्वनिग:या आदिवासी नेवा:तयगु मंका: द्य: कथं नालात:गुदु बंगद्य:यात । बंगद्य:या जात्रा धइगु यलया नेवा:त नाप जक मखु स्वनिग:या फुकक धाइथें नेवा:त नाप स्वापू दयाच्वंगु दु । अन्नया द्य: कथं नालात:मह बंगद्य:या जात्रा क्वचाये धुंका: बंगया नेवा:तयगु थ:गु हे कथंया संस्कृति दु । बंगद्य:या रथ जात्रा धइगु दूय दसं यलय जुइगु ख:सा भिनिदूय छक: धा:सा बंगनिसें यलय तक रथ जात्रा याना हयेमा:गु चलन दु । सामान्यतया बंगद्य:या रथ जात्राया

भुवलय दक्ले लिपांगु दिं धइगु यलया ज्याउला ख्यालय भोटो क्यनीगु अर्थात प्वाकलं क्यनीगु जात्रा ख: । अथे भोटो क्यनेगु ज्या क्वचायेवं जात्रा क्वचाइ धका: मनूतयसं थुइका वयाच्वंगु ख: । वास्तवय भोटो क्यनेगु ज्या क्वचायेवं बंगद्य:या रथ जात्रा ला क्वचाइ तर द्य:ख:जात्रा धा:सा तसकं ता:हाक: यायेमा:गु चलन दु । व नं भोटो क्यनीगु जात्राया हे दिनय वहनी ख: । यलया ज्याउला ख्यालनिसें बंगय तक द्य:ख: क्वबिया जात्रा याना यंकीगु ख: । उगु इलय बंगलय च्वपिन्सं सवा लाख छ्वाली च्याका लू स्व:वनेमा:गु चलन दु ।

द्य:ख: जात्रा

बंगद्य:या रथ जात्रा क्वचा:गु हे दिनय ज्याउला ख्यालनिसें बंगद्य:यात खतय तया जात्रा याना यंकेमा:गु चलन दु । अथे जात्रा याना यंकीगु इलय च्यामह पाञ्जुपिन्सं वाहेक मेपिन्सं द्य:ख: कुबिइ मजिउ । उगु इलय मेमेपिन्सं द्य:ख: कुबिया यंकीपिन्त थिइ तकं मजिउ धाइ । जात्रा ज्याउला ख्यालं यलया भणिमणल, नखुपात,यम्पाद्य: लगा, नखु, भैसिपाटी, खकना वनेगु दुपा:, छ्वासिपोट, ताफल, रवान, ईखा जुया बंग:या देगलय यंकेमा:गु चलन दु । अथे बंगद्य:या द्य:ख: क्वबिया वनेगु ज्या च्यामह पाञ्जुपिन्सं याइगु ख: । द्य:ख: जात्रा याना यंकीगु इलय दक्ले न्हय:ने गुरुजुया पल्टन च्वनीसा अनं लिउने रवा:पाला: अर्थात पा:ला: गुरुजुं ज्वाला न्हयायकं क्यना, वज्र ज्वना गं थाना वनेगु याइ । अनं ल्यूने जक द्य:ख: दइगु ख: । बंगद्य:या मूर्ति दुगु उगु ख: कुबिया यंकेगु भुवलय जवं खवं निमह यलया त:बहा:या गुथियापिन्सं च्याम्वलं गायेका वनी । अले मेपिं निमह पाञ्जुपिन्सं धा:सा द्य:ख:या जवं खवं च्वंगु गं थाथां वनीगु ख: । वहनी जुइगु उगु कथंया

द्य:ख: जात्राया भुवलय निश्चित थासय जक द्य:ख: दिक्केमा:गु चलन दु । ज्याउलाख्यलं कुबिया यंकूगु उगु द्य:ख: यलया भणिमण्डलय छक: दिक्केमा:गु चलन दु । अनं लिपा छीसं कथं नेखु, भैसिपाटी, छ्वासिपोट, चाफल, बंगया गँनय व ईखाय दिक्के मा:गु चलन दु । मेमेगु थासय दिक्के मजिउ धाइ । बंगद्य:या पाञ्जुपिं धायेवलय मूल रुपं पुजारीत ख: । थुपिं फुककं हे बंगयापिं हे ख: । पाञ्जुपिं मध्ये नं शाक्य अर्थात बरे थर यापिं नीप्यमह अले वज्राचार्य अर्थात गुरुजुपिं न्हयमह दइ । पाञ्जुपिं मुक्कं याना स्वीछमह दइगु ख:सा बंगद्य: नापं याना स्वीनिमह दइगु ख: । थुपिं स्वीनिमह पाञ्जुपिं मध्ये शाक्यत बंगद्य:याथाय जक जुइसा गुरुजुपिं धा:सा अनया भैल:द्य:याथाय पूजा यायेत नापं पचिंगा: अर्थात जगिशालय पूजा यायेत ख: । पचिंगा: धइगु बंगय च्वंगु बंगद्य: दुगु लागाय दु । बंगद्य:या देग: दुगु लागायत स्थानीयभासं देउलय धाइ । बंगद्य:या देग: न्हय:ने च्वंगु गा: हे पचिंगा: ख: । उगु पतिंगालय ३३ कोटी द्य: दु धका: धाइ । सुं नं मनुखं बंगद्य: व अनया भैल: द्य: अर्थात भैरवयात पूजा यायेगु ज्या जुल धा:सा बंगय च्वमह व हे बंगद्य: नाप स्वापू दुपिं पाञ्जुपिन्सं हे पूजा यायेमा:गु चलन दु । बंगद्य: स्वीनिता नाप तसकं स्वानाच्वंगु दु । स्वीनिकु हाक:गु बंगद्य:या रथ ख: ।

छ्वालिप्वा: च्याका लू स्व: वनीगु

बंगद्य:या रथ जात्रा ज्याउला ख्यालय क्वचाये धुंका: खतय तया कुबिया बंगद्य:यात जात्रा याना यंकेगु भुवलय नेखु लागायतक वया बंगया नेवा:तयसं लू स्व:वयेगु याइ । बंगया छ्वाप्वा: पतिकं मनूत छ्वालि प्वा: च्याका: अथे लू स्व: वइगु ख: । सकलसिनं छ्वालिप्वा: च्याका वइगुयात छ्वालिप्वा: च्याका लू स्व:वनेगु धाइ । उगु इलय सलंस:मह मनूत वया अथे लू स्व: वइगु ख: । छ्वालिप्वा: ता ई तक च्याकेमा:गु जुया न्हायपं कथि दुने तया ता: हाक: जुइगु छ्वालिप्वा: दयेका च्याका वइगु ख: । अले गुलिं गुलिसिनं छ्वालिप्वा: कलि कलि हे नं ज्वना वइ । छ्वालिप्वा: त्याका वनीगुयात सवा लाख छ्वालिप्वा: च्याकेगु धाइ । लू धुच्छं हे छ्वालिप्वा: च्याका द्य:ख: कुबिया यंकूपिन्त छगू कथं बंगया स्थानीयवासीतयसं लसकुस याना यंकीगु ख: । वहनी जूगुलिं लू क्यना

यंकेगु कथं अथे चलन यानात:गु ख: । उगु इलय बंगया नेवा:त जक मखु थौकन्हय ख्वनाया नेवा:त नं यक्व हे छ्वालिप्वा: च्याका वयेगु यानाह:गु दु । सलंस:मह मनूतयसं अथे छ्वालिप्वा: च्याका बंगद्य:या जात्रायात बंगय यंकीगु इलय लू लू नं उगु हे कथं छ्वालिप्वा: च्याकाच्वपिं दइ । अभ्र बंगय ला त्वा: त्वालय हे च्याका च्वंगु दइ । छगू कथं अजुचाइपुगु दूय अवले खनी । न्हापा न्हापा जूसा बंगया लिक्क च्वंगु छ्वासिपोटय तक वया जक छ्वालिप्वा: च्याका: लू स्व:वइगु चलन दुगु ख: । उकिं आ: तक नं बंग:द्य:यात लसकुस याना का:वइगु इलय व हे छ्वापिपोटय तक जक बंगया सांस्कृतिक बाजं ज्वना लू स्व:वयेगु यानाच्वंगु दु । बंगया धिमे, धा:, काहां, नायूखं नापं मेमेगु बाजं तकं थाना लू स्व: वयेगु याना वयाच्वंगु दु । आ: धा:सा नेखुइ तक हे वनेगु यानाह:गु दु । थनि किंन्यादू न्हय: तक छ्वासिपोटय तक जक वना लू स्व:वनीगु ख: । लिपांगु इलय वया भैसीपाटीया नेवा: मखुपिन्सं तक थ:पनिगु लागाय थ्यंका: छ्वालिप्वा: च्याका बंगद्य:यात लसकुस यायेगु यानाह:गु दु ।

भौ ब्व:विइगु चलन

अथे छ्वालिप्वा: च्याका बंगद्य:या जात्रायात यंकीगु भुवलय छ्वालिप्वा: च्याका: व:पिन्सं भौ ब्व:बिया यंकीगु चलन दु । बंगद्यवं न्हयलापिनिगु चिप नया वल धका: अथे बंगद्य:यात हे ब्व: बिया यंकेगु चलन धइगु भौ ब्व:विइगु चलन ख: धाइपिं नं मदुगु मखु । वास्तवय भौ ब्व:विइगु इलय न्हापा न्हापा जूसा (छ्वालिप्वा: च्याका: कयो भौ धाइगु ख: । अले गुलि गुलिसिनं छ्वालिप्वा: च्याका कयो भू नं धाइगु ख: । आ: वया उकिया अपभ्रष जुया छ्वालिप्वा: च्याका पये भौ धका: तकं हाला:वनेगु यानाच्वंगु दु । वास्तवय अथे भौ ब्व बिया वनीगु चलन धइगु वा वयेमा धइगु अर्थय ख: धका: पाञ्जु कपिल गुर्जु धयादीगु दु । बंगयापिन्सं अथे छ्वालिप्वा: च्याका लू स्व: वइगु ख:सा अर्थात लूक्यं वइगु ख:सा मेमेगु थासय च्वपिन्सं धा:सा मूस्या: च्याका बंगद्य:या द्य:ख: ल्यूल् वनेगु चलन दु । विशेष याना यल, थिमि नापं खपयापिं दर्जनौ दर्जन मनूतयसं मूस्या: च्याका वनीगु ख: । अले गुलिं गुलिसिनं धा:सा धुं धूपाय तक च्याका वनेगु यानाच्वंगु दु । छ्वालिप्वा: च्याकीपिं

न्हय:ने न्हय:ने जुइसा मूस्या: च्याका वपिं ल्यूने ल्यूने जुइ । बंगद्य:या देग: दुगु लागु देउलय नं दक्षिणपाखे ध्वाखा दु । थौकन्हय उगु ध्वाखा मदये धुंफल । अयनं स्थानीय मनूतयसं धा:सा ध्वाखा हे धायेगु याना वयाच्वंगु दु । उगु लागायत स्थानीय मनूतयसं ईखाय धायेगु याना वयाच्वंगु दु । जब बंगद्य:या द्य:ख: ईखाय थ्यनी अवले थकालिमह पाञ्जुया जहान आर्थात थ:पानेजु नकिं नं लसकुस याना दुकायेमा:गु चलन दु । जवं खवं त्वा:देवा च्यका:, सुकुन्दा च्यका: दुकायेमा:गु चलन दु । अवले न्हूम भम्चा दुकाये थें याना ईका प:कां पूजा याना बंगद्य:यात विधिपूर्वक दुकाइगु ख: । बंगद्य:यात मा ताचां तकं साला देउलय यंकेमा:गु चलन दु । उकियात बंगद्य:यात लसकुस यायेगु धाइ । बंगद्य:यात देगय स्थाना याये धुंका: थ:पाञ्जुया नकिं नापं पाञ्जुपिन्सं कीग: तनेमा:गु चलन दु । जाकीं बंगद्य:यात पूजा याइगु यात हे कीग: तनेगु धया वयाच्वंगु दु । थुगु ज्याय थकालि पाञ्जुया नकिं व पाञ्जुपिं वाहेक मेमेपिं सहभागी जुइमखु ।

प्यन्हु बिचा: वनीगु

बंगद्य:या भोटो जात्रा क्वचा:गु अर्थात बंगद्य:यात बंगय यंकूगु प्यन्हु दुखुन्हु प्यन्हु बिचा: वनीगु चलन दु । विशेष याना यल, ये, खप नापं थीथी गामय च्वपिं मनूत प्यन्हु बिचा: वनेगु धका: बंगय वनीगु ख: । अवले सांस्कृतिक बाजं नापं थाना वनेगु यानाच्वंगु दु । अथे प्यन्हु बिचा: वइगु इलय यलया कायग: ननिनया मनूत वया अन होम यायेगु नापं पूजा यायेगु तकं याइ । उखुन्हु यलया त:बहा: गुथि अर्थात यलया बंगद्य:या देग: दुगु लागाय गुथियारतयसं नं विशेष कथंया पूजा या: वयेमा:गु चलन दु । अले भैल: द्य: अर्थात भैरवयाथाय जीव बलि तकं विइमैगु चलन दु । अथे प्यन्हु बिचा: वइरू दिनय बंगद्य:यात कुबिया ह:पिं पाञ्जुपिन्सं भैल: द्य:याथाय क्षमा पूजा यायेमा:गु चलन नं दु । अथे क्षमा पूजा याये धुंका: इमि भव्य नेमा:गु चलन दु । थुगु कथं बंगद्य:या रथ जात्रा जुइ धुंका: द्य:ख: जात्रायाना बंगय तक यंकीगु थ:गु हे कथंया चलन दु । छ्वालिप्वा: च्याका: छगू कथं बंगद्य:यात व बंगद्य:यात कुबिया वइपिं मनूतयत लू क्यनेगु ज्या बंगय च्वपिन्सं आ: तक नं यानाच्वंगु दु । अजु चाइपुगु कथंया जात्रा व संस्कृति हना वयाच्वंगु थुगु चलन धइगु थ:गु हे पह:या चलन ख: । विशेष याना बु:गया नेवा:त नाप स्वानाच्वंगु थुगु संस्कृति नं अमूर्त नापं जीवीत संस्कृति ख: । उकिं बंगद्य:या जात्राया थ्व छगू नं महत्वपूर्ण पक्ष ख:सा थज्व:गु संस्कृतियात कया नं अध्ययन अनुसन्धन यायेमा:गु थौया आवश्यकता ख: धा:सां छुं पाइमखु ।

साहित्य उपन्यास – जन्ति न्ह्यात

च्वमि– मदन गोपाल प्रधान “क्वा:घासा”

४ प्यब्ब:- १

“मां नं खने धुंकूगुला ?”

“जिं हे खने मा:ला ? लमिंधा:गु का। थ्व हे खँ ज्वना उखुनु लमि व:गु। याक: म्ह्याय्‌हैं। बां नं अति हे ला:हैं। आख: नं, छुघाइ व, अं, एम.ए. पास हैं। घर निया म्ह्याय्‌ मचा ख:।”

“अथे ख: सा मांया छु बिचा: ?”

“जित: ला ज्यू हे तायाला थ्व खँ ल्हानागु।”

“अं धाथे, मांयाके छगू खँ न्यने धयागु।”

“छु ?”

“पिज: बिया छवये धुंकल हैं, ख:ला ?”

“थौं ख:ला। दत्याति दइन जुइ।” नुग:मछिं पहलं मनायां धाल, “छु याये ! व मचा नं तसकं हे अभागिम्ह जुया च्वन।”

“छाय्‌ मां ?”

“छाय्‌ जुइ। बिया:छवया: लछि हे मदुवं वया भात क्यान्सर धा:गु त्वचं मंत। थ्व खँ न्यंसां निसें व मचायागु खा: जक लुर्मासि वैगु। बिया छवये न्ह्य: थन भीथाय्‌ धुवांधू वया च्वनीम्ह। ग्वा:लिगीलि नं बिइगु। छंगु पौ व:ला धका: न्यना च्वनिगु। पौ वइ वलय्‌ वयात:हे ब्वंके बिइगु। पौ ब्वने धुंका: थथे अथे धका: जित्त ध्वाथुइका: बिइगु। छु याये ? भाग्य धयागु सर्कसियां उति मग्यं। गुलिसियां गथे, गुलिसियां गथे।”

थुलि धया: मनमाया अंगलय्‌ खाया त:गु थ: भा:तया किपा: छक: स्वत। ता:हाकय्‌क भ्रसुका छक: तल। बैसय्‌हे थ:नं भा:त मदयेका च्वने माला ख्व:गु नुग: यात चिना: त्वलय्‌ जुया च्वन।

थ: अबुया किपा: स्वया च्वंम्ह मांम्हेसिया ख्वालय्‌ नुग:मछिया किच: खने दुगुलिं श्रीयात नुग: मछिना वल। व:चाधिक: बलय्‌हे अबु मदयेका: च्वने मा:गु खं वया नुगलय्‌ क्वाता क्वाता म्हुल। वया नुग: पम्हुइ थें च्वन। मिखाय्‌ ख्वबि लल:मल: घात।

छुं भचा ईतक मां काय्‌ निम्हं दु:खया सागरय्‌ लुकुबिना च्वन।

अंगलय्‌ खाया त:गु घडी त्वाङ्ग धायेक थ्व:गु सलं निम्हेंसिगं ध्यान घडी पाखे साला: काल। ई बनेत छु मा: धका ! नर्कतिनि जक जा नया क्वहाँ व:गु थें च्वं फ्रिता:त्या ई जुल। देने ई जुगुलिं मनमाया दन। अले काय्‌म्हेसित स्वया: धाल, “धयागु ता:ला छं, श्री, व मचा जित: य: ताल। किपा: ज्वना: लमि वैबलय्‌ छु धायेगु ?”

किपा छक: नि स्वये मालिइ धका: श्री नं दन। मनमाया कोथां पिहाँ वन। श्री थ:गु कोथाया खापा तित। मत स्यात। ता:हाक: मतया ज: मदय्‌वं जिरो वाटया वाउँगु चिमया ज: थित। कोथा छकुतिं वाउँ वाउँ धाल।

न्हिछि ज्यां त्यानुका: वम्ह श्रीयात कन्हय्‌ हानं ज्या याये फयेकेत मदयेक मगा:गु न्ह्य: वयेकेगु ई जुल धका: सकसितं आराम बिइगु भाला कया: च्वंम्ह चां धासां श्रीं तेह्ने या:गु मखु।थय्‌क स्वयेबलय्‌ प्रकृतिया अ:ख: वनेत हे जन्म जुम्ह थें च्वं। लासाय्‌ ग्वारा तुला च्वंसां व मर्घनि न्ह्य: मव:नि। न्ह्य:या थासय्‌ वया मांम्हं न्ह्यथंम्ह मिसामचाया वारय्‌या खँत वया च्वन। न्हापायाम्ह व आ:याम्ह पिज:या वारय्‌या खँत वया च्वन।

निपा: ल्हा: पव:नं फुंगया दनय्‌ लिछयनं ल्हाका: मिखा पतिपति याना: धलिमय्‌ थस्वया च्वन। “उलाय्‌ फुलाय्‌ जुइक धेवा दुथाय्‌ बिया छायेगु जि म्ह्याय्‌यात।” धका: वया बौम्हं धा:गु खँ छन्हु क्याम्पसय्‌ खँय्‌ खँय्‌ पिज:नं श्रीयात धा:गु नं लुमंकल। अले

पिज:या भा:त धात्थें यक्व हे त:मिम्ह जुइ मा: धका: मतिइ लुइकल। तर धेवा जक दयां छु याये, भा:त हे मदयेका ? नये, त्वने, पुने लिये जक दयां पिज:यात चितासु दइ मखुगु बिचा: नं यात। नये त्वने हे जक मनूतय्‌गु जीवन मखु। साक्क नया: बांलाक पुनां जक जीवनरूपी खुसिया धा: न्ह्याइपुक्क न्ह्या: धका: सायद सुमूखँ नं बिचा: याइमखु। थ्व हे खँ श्री नं बिचा:यात। “इहिपा:या खँ जुर्सेनिसें छि जक लुमंका: ख्वइगु।” धका: नवनितां धा:गु नं लुमंकल। थ: पिने वना: ववं मवंगु जूसा चन्द्रमा थें जहाँ थीगु पिज:या जीवनय्‌ ग्रहणं ज्वंका: च्वने मालिगु खैमखु धयाथें मतिइ लुइका: हता:लय्‌ वूम्ह सिपाई नं थ:गु कमजोरी व विवस्ता नाप ख्वयेला न्हिलेला याना: ह्वना च्वनि थें थ:म्हं थ:यातन्तु कुंखिना: श्री अजुगति चाया च्वन। छु याये गथे यायेया दथुइ थ:यात काका: वाथा वाथा कनां च्वन। न्ह्य: वयेके मफया च्वन।

चां धा:सा पिया मच्चं। थ:गु हे पहलं न्ह्यावलय्सं थें न्ह्याना च्वन। पला, घडी जुजुं ई फुना च्वन। श्री न्ह्य: मवयेकुनि। थीथी खँत वया मनय्‌ बा: वयाच्वन। विगतया कल्पना व आकांच्छा वर्तमान परिस्थितिनाप धें धें व:ला म्हिता च्वन। छगू मनं छगू खँ लुइकुसा मेगु मनं मेगु हे खँ लुइकिगु। वया मनय्‌ लूगु थीथी खं वया हे मनयात कुचाकुचा थला च्वन। न्ह्याक्क हे चिइत संसां वया व थ्यामला:गु मन चिइ मफु। न्ह्याक्क हे कुत: या:सां मया: सरह जुयाच्वन।

खजा मनयात चिनां तयेमा: धाइ। तर धाये गुलि अ:पु उलि हे याये थाकु। चिइवं चिका च्वनिम्ह नं मखु व मन। मनयात चिइ थाकु जक मखु, छगू खतं धायेगु हे ख:सा असम्भव हे धा:सां छुं पाइ मखु। मखुसा थ्व संसारय्‌ गौतम बुद्ध थें ज्या:पिं यक्कं यक्कं हे दये मा:गु ख:।

खँ ल्हाइगु मन चिइ मफया न्ह्य: वयेके मफया च्वंम्ह श्री जुरुक्क दन। खाता त:लय्‌ च्वंगु सुत्केस साला: खाता दनय्‌ तल। ता:चा चायेका सुत्केस उल। सुत्केसय्‌ च्वंगु छता छता बस्तुइ मिखा ब्वयेकल। छखे कुनय्‌ च्वंगु व:चाधंगु हिसिचा दुगु बत्ताचा छग: लिकाल। चायके ला मचायेकेला जुल। भचा दुने जुया: व बत्ताया पुसा उल। ह्याउँसे च्वंगु मखमल दुव:साय्‌ म्हासुसे ज्वारा ज्वारां थीगु सिख: छम्हा:।सिख: म्हा:या दथुइ लाक्क त्व: वनापुसे च्वंगु माक:सि बालूगु वाउँसे च्वंगु पन्ना थुना: त:गु लकेट। “थ: यज्जुयात ख:सा थ्व हे सिख: म्हा: त्वइ। स्वया दिसैं।” धका: व सिख:म्हा क्वखाया व बनेज्याना च्वंम्ह त्यासि मुसुक्क न्हिला क्यंगु। अले वहे त्यासिया ख्वालय्‌ लुया व:गु पिज:या खा: त्वलय्‌ जुया: स्वया च्वंवलय्‌ “गय्‌ च्वं ? बांमला: ला ?” धका व त्यासें न्यंगु सलं थ: भ्रसंग मिंगु श्रीयात नर्कतिनि हे थें जुल। अले व त्यासें धाक्व पुला: थ: यज्जुयात धका: न्याना ह:गु सिख:म्हा छक: त्वलय्‌ जुया स्वत। नाला:का: मदुगु वस्तुया अस्तित्व नं मदैगु जुया च्वन। छक: फिसिक्क न्हिला: सिख:म्हा: दुगु बत्ताचा तित। सुत्केसय्‌ तुं तल।

भचा सुंक च्वना: हानं छक: सुत्केसय्‌ च्वंगु वस्तुइ मिखा ब्वयेकल। ता:कालं तक थीथी खा: स्वया: खँ ल्हाये मखंगु साय्‌क थ:म्हं चा:थेफुथे व्हलपा बिया: थ: यज्जु पिज:या नुगलय्‌ जाया: च्वंगु मतिना फया: काये दैगु छगू भराय्‌मिंगु इच्छा तया: न्याना: ह:गु व सुत्केसय्‌ च्वंगु सिख:म्हा:, पर्सित, किसिया दंया थीथी रंगया चुरित अले थीथीगु कस्मेटिक चिजत फुक्क छता छता याना: वया मिखाया न्ह्यने दना वल। हिस्याये भनं इतिइति न्हिला: उखे स्व: थुखे स्व: मदयेक व चिजतय्सं श्रीयात प्याखं हुला: क्यना च्वन। काचाकिचिं सुत्केस तित। निपा ल्हा:तिं लुचुकक ल्ह्वना खाताया त:लयन्तुं तल। विस्का: जात्रां क्व:द:गु जात्रां क्वद:गु य:सिं थें चता: वाना च्वन, देनांनं न्ह्य: वयेके मफुगु व हे खाताय्‌।□

हलिं नेवा: गुथि किपू कचां किपुली या:गु

“भिके-ल्ह्वने-न्हूधा: यायेनु”छयों तया चिनाखँ गोष्ठी ब्वंगु चिनाखँ छसिंकथं

पिकया वनेगु तातुना थ्व चिनाखँ न्ह्यब्वयागु ख:

४१.जि

शकुन्तला महर्जन

कनथु, सिदैँ

जि छम्ह लँजुवा:

थीथी थासय्‌ चा:हुला जुइम्ह

थीथी थाय्‌या जीवनया

सवा: कया:

जीवनया लँपुइ न्ह्यज्याइम्ह।

खना: जिं नलिचाया

न्हिला ख्वा:

यौवनया व सवा:

अलय्‌ बाज्य: वनेधुंकाया

याक: लँजुवा:

थय्‌क स्वयेबलय्‌

मदु इमिके छुं नं च्यूता:

इपिं न्ह्यूवलय्‌

जि नं न्हिला

इपिं ख्व: बलय्‌

जि नं ख्वया

थौं बिचा: याना: स्वयाबलय्‌

यक्व: ह्यूपा: वयेधुंकल खनि

म्हिग: दुगु थौं मदयेधुंकल

म्हिग:थें थौं मजुइधुंकल

धाथें थ: म्वायेत नं

धेधेंवल्ला: याये मा:गु दु

थ:नापं दुगु दुलुभा: (प्रतिभा) यात

खइगया धारसिवेनं

ज्वयेके मा:गु दु

उलिजक मगा:गुलिं

अभ्र मेगु नं तनेमा:गु दु।

वयेधुंकल थन

यक्व ह्यूपा:

ईया ह्यूपा:कथं

जि नं हिले मा:गु दु।

थाय्‌ व परिस्थितिकथं

महसीकातक नं हिला:

न्हूगु लकसय्‌

न्हूगु रङ्ग ख्वये मा:गु दु।

छुं न्हूगु लँपुइ

ईया ह्यूपा:कथं न्ह्यज्यात

म्हिग:यागु जिगु अस्तित्व

गन छवयेगु

छु जिं वयात स्याना: छवयेगुला

?

बिचा: याना: जिं

अलय्‌ लिच्व: पिकया

म्हिग:याम्ह जिगु आधारय्‌

द्य: स्वनातयागु

जित व हे आधारय्‌

न्हूगु कथं द्य: स्वाके

भतिचा न्हूगु रङ्ग तना:

ईया ह्यूपा:कथं

न्हूगु कथं छयले

न्हूगु लकसय्‌ न्हूगु कथं

ध: स्वाके।

४२.नेवा: जुयाया गर्व दु जित

नजरराम महर्जन,

निखासी न्हूवजा:, किपू-१०

नेवा: जुयाया गर्व दु जित

नेपा: तां हे नेवालं जूगु ख:

नेपा:या इतिहास व वंशावली

अप्व: याना: नेवा:तय्‌गु हे दु

थौं भीगु इतिहास हुयाछवयेगु

फयांफछि कुत: जुयाच्वंगु दु।

नेवा: जुयाया गर्व दु जित:

गुवलय्‌ कोलम्बसं अमेरिका लुइकल

अवलय्‌ नेपालमण्डल विकास जुइधुंकल

हलिमय्‌ भीगु नां जायाच्वंगु दु

थौंया भीगु नेपा:या छु हालत दु ?

भी नेवा:तय्‌गु ल्हातय्‌ सत्ता मदया।

नेवा: जुयाया गर्व दु जित

हलिमय्‌ बांला:गु छगू लिपि रञ्जनालिपि

संयुक्त राष्ट्र संघय्‌ दर्ता जूगु रञ्जनालिपि

रञ्जनालिपि भी नेवा:तय्‌गु गर्व ख:

नेवा:या लिपि जुया: हे वेवास्ता जुल

न्हंकेगु कुत: यानाच्वंगु दु।

नेवा: जुयाया गर्व दु जित

नेवा:तय्‌ दुने मिसा मिजंया समानता दु

भी मिसातसें न्हासय्‌ प्वा: खनेम्वा:

भी मिसातसें भा:तया निंति ब्रत च्वनेम्वा:

मिसा मिजंया समानतां याना: हे

भी दुने सामाजिक सद्भाव दु।

नेवा: जुयाया गर्व दु जित

भीगु तजिलजि, संस्कृति हलिमय्‌ च्वजा:

भीपिं ज्या यायेगुली थाकु मचा:पिं

हलिमय्‌ गनं मदुगु वास्तुकला भीथाय्‌ दु

विदेशीत भीगु हे कला स्वयेत

भीगु हे संस्कृती स्वयेत वइगु।

नेवा: जुयाया गर्व दु जित

भीगु संस्कृति, भीगु परम्परा

ल्यंकातयेत तयार दु जि

जिगु मांभाय्‌ जिं त्व:ते मखु

नेवा:या पहिचान बुलुके मखु

सदां नेवा: जुया: हे च्वने।

वइगु मखुत अनित्य सीका थन।

नेपालभाषा एकेडेमिं सफू व म्येचा: ब्वज्या: याइगु

नेपालभाषाया साहित्य व संस्कृतिया थपु यायगु तातुना निस्वना तःगु छगु नांजागु संस्था नेपालभाषा एकेडेमीया ग्वसालय् थूगुसी नं तःजिगु सफू ब्वज्या: जुइगु जूगु दु ।

नेपालभाषा एकेडेमीया ग्वसालय् थगुने येंया चेम्बर भवनय् तःजिक क्वचाःगु न्हापांगु सफू व म्येचा: ब्वज्या धुंका थूगुसी निक्वःगु खुसी अज्यागु हे ब्वज्या: जुइत्यंगु खँ एकेडेमीया सदस्य सचिव मल्ल के सुन्दरभाजु जानकारी बियादीगु दु । थूगुसिइ निक्वः खुसीया ब्वज्या: यलया पूच्य च्वंगु तमकःछःया देगः परिसरय् जुइगु खँ नं एकेडेमिया सदस्य सचिव मल्लभाजु जानकारी बियादीगु खःसा थूगुसिइ थ्वहे वइगु तछला थ्व अष्टमि, नवमि व दशमी(जेष्ठ १९ निसं २१) तक स्वन्हूयकं जुइगु ग्वःसा दु । उगु ब्वज्याया भवलय् चिनाखँ मुँज्याया नाप नापं थीथी म्येहालामिपाखें सांगितिक ब्वज्या नं जुइगु दुसा: ब्वज्या: तालाकेया नितिं थीथी समिति नं निस्वने धुकूगु दु ।

थ्वहे भवलय् नेपालभाषा एकेडेमिया प्राज्ञ दुजः विजयरत्न असंबरेयात नेपालभाषा सफू व म्येचा: ब्वज्या यल, ११३७ या नितिं संयोजक ल्यःगु दु ।

नःलि-लक्ष्मीदेवी साहित्य सिरपा: लल्हात

नःलि लक्ष्मीदेवी साहित्य सिरपा: ११३७ ज्याभ्वः शनिवा: तःजिक क्वचाल । नःलि साहित्य दबूया ग्वसालय् नःलि साहित्य दबूया भिगुक्वःगु साहित्य मुँज्या कथं जूगु उगु ज्याभवलय् प्रदिपरत्न शाक्य सभापति जुयादीगु खःसा साहित्यकार भाजु सौरव शाक्य लसकुस यानादीगु खः । ज्याभ्वःया दक्खी निम्ह च्वमिपिं अमिता महर्जन लुँमिलाया गजल मुना सफू सम्बन्धया रंग व रजनी श्रेष्ठया हाइकु मुना सुगन्ध यात्रा सफूया विमोचन नं जूगु खः ।

पितव्वज्या जूगु सफूया च्वमि मयजुपिन्सं थःथःगु नुगः

खँ तयादीगु खःसा मुक्तक व हाइकु नं ब्वना न्यंकादीगु खः । उगु हे ज्याभवलय् नःलि-लक्ष्मीदेवी साहित्य सिरपा:या नितिं नीस्वम्हेसिनं मुक्तक च्वया: ब्वति काःगु खः ।

थुगु मुक्तक धेंधेंबल्ला कासाय् ब्वति काःपिन्सं थःथःगु मुक्तक वाचन याःगु खःसा पाहाँ कथं वरिष्ठ पत्रकार पुष्करभक्त माथेमा, सौरव शाक्य, दर्शनवीर शाक्य व शरण ज्यापुं मुक्तक न्यंकादीगु खः । मुक्तकया समिक्षा साहित्यकार भाजु सुधिर ख्विं यानादीगु खः ।

उत्कृष्ट मुक्तक च्वयादीपिं सुनिल बजाचार्य, सुनिल अधिकारी, ज्ञानीराजा मानन्धरयात निद्रः-निद्र तका: व विमलप्रभा

बजाचार्य व रेखा शाक्ययात हपा: कथं द्रिछि-द्रिछि तका: नःलि-लक्ष्मीदेवी साहित्य सिरपा:या दाता प्रदिपरत्न शाक्यजुं लःल्लानादीगु खःसा हनाःपौ मूपाहाँ डा. पुष्पराज राजकर्णिकारं लःल्लानादीगु खः ।

च्वसापासाया कोथाय् शनिवा: जूगु सम्भवतः दकले न्हापांगु मुक्तक धेंधेंबल्ला कासा थ्वहे जुइमा धका: ग्वसा: खलकं दावी याःगु दु । डा. पुष्पराज राजकर्णिकार, प्रदिपरत्न शाक्य, नरेशवीर शाक्य थःथःगु नुगःखँ तयादीगु उगु ज्याभवलय् साहित्यकार वट्टी वेदनां सुभाय् न्वचू बियादीगु खः ।

निर्वाण कामना

बूगु : वि.सं.१९८८

दिलमान महर्जन

मदुगु
वि.सं. २०७४/०२/०३

हनेबहम्ह जिमि ससःदाजु/पाजु दिलमान महर्जन (जोशीननी किपू)या वंगु जेठ ३ गते बुधवार ८६ दँय् मदुगु थौं घसूया पुण्यतिथिसं मदुम्हेसिया निर्वाण कामना यासैं दुःखंकःपिं सकल छेंजःपिन्सं मन चिइफयमा धका: बिचा: हायेका च्वना ।

बिचा: हायेकूपिं

जिलाजं : नजरराम महर्जन

केहें : कृष्णमाया महर्जन

भिन्वा : निरज मान सिंह महर्जन

भिन्वा भौ : शर्मिला प्रधान

छय् : निशान्त मान सिंह महर्जन

भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली

जन्म: ने.सं.१०७६

निधन :
वि.सं. २०७४/०१/३१

स्व. मोतिबहादुर महर्जन

यस पार्टीका सक्रिय कार्यकर्ता श्री मोतिबहादुर महर्जनको ६१ वर्षको उमेरमा असामयिक निधन भएको तेह्रौं दिनको पुण्यतिथिमा दिवंगत आत्माको चीर शान्तिको कामना गर्दै हामी भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछौं । सबै परिवारजनप्रति हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौं ।

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)

पाँगा पार्टी कमिटी

कीनपा ५ र ८ वडा परिवार